

Výroční zpráva o hospodaření příspěvkové organizace
Hřbitovy města Olomouce
v roce 2001

Název organizace: Hřbitovy města Olomouce
Adresa: tř. Míru 104, 779 00 Olomouc
Telfax: 068/541 37 03
E-mail: necropolis.olomouc@quick.cz

Vedení organizace: Ing. Igor Kleiner ředitel
Emilie Kučerová zástupce ředitele

Hřbitovy města Olomouce (HmO) jsou příspěvkovou organizací zřízenou **statutárním městem Olomoucí**, majitelem většiny hřbitovních pozemků, za účelem správy všech olomouckých hřbitovů (Neředín, Nová Ulice, Nedvězí, Slavonín, Nové Sady, Holice, Hodolany, Chválkovice, Svatý Kopeček, Černovír a Chomoutov) o ploše 22,5 ha a za účelem poskytování vybraných služeb v oblasti pohřebnictví. Do země nelze pohřbívat na hřbitovech Hodolany, Černovír a Chomoutov.

Statutární město Olomouc v roce 2001 uvolnilo HmO na provoz a investice částku ve výši 2.017 tis. Kč.

Od 1. 1. 1998 platí nový ceník poplatků za pietní místa, o kterém jsem informoval Radu města Olomouce na jednání 16.12.1997. Podstatné zvýšení cen je dáno jednak novou metodikou výpočtu, která snížila neopodstatněný nepřiměřený cenový rozdíl mezi malými, středními a velkými místy, jednak zpoplatňováním dosud bezplatných nebo jen částečně hrazených služeb, samozřejmě i možnostmi rozpočtu města. Sjednáním užívacího práva se začleňujeme do skupiny, která by měla být schopná nést veškeré provozní i přímé investiční náklady údržby, a příspěvek města brala jako doplňkový pouze pomáhající zkrášlit místa, která neodmyslitelně ke každému lidskému společenství patří, a která nesou obraz jeho kulturní úrovně.

Ke zvýšení příjmů HmO nabízí zejména v období zvýšené návštěvnosti hřbitova v Neředíně hrobovou výzdobu.

Na výsledcích roku 2001 se podílelo přepočteno 21,4 pracovníků. K minimalizaci mzdových nákladů HmO využívaly možnost zaměstnávat muže absolvujících civilní službu jako náhradu za službu vojenskou.

Olomoucké hřbitovy patří mezi místa, na kterých odsouzení vykonávají tresty obecně prospěšných prací. Věřím, že po doladění problémů spojených s vykonáváním trestu za přispění všech spoluorganizátorů (soudy, obce, HmO), dospějeme k požadované efektivitě díla odsouzených. Zatímní zkušenosti s výkony odsouzených spolu s minimálními možnostmi na ně působit mě o výhodnosti jejich nasazení nepřesvědčily, přestože nepochybuji o celospolečenské výhodnosti trestu obecně prospěšných prací.

Vědomi si úzké spojitosti mezi aktuálností evidence nájemců pietních míst a možností zkulturnit místa posledního odpočinku našich předků, také v roce 2001 pracovníci HmO

usilovali o nápravu dlouhodobě zanedbávané evidence. Důraz byl kladen zejména na řešení pietních míst s neproplaceným pronájmem a vyhledávání jejich nájemců nebo jejich blízkých osob prostřednictvím dědických oddělení okresních soudů. Zákon na ochranu osobních údajů platný od 01.07.2000 ale znamená, že správce již není schopen z evidencí obyvatelstva získávat aktuální adresu přestěhovaného uživatele a pokusit se v jeho zájmu zapomnětlivost krátkou cestou napravit. Tato omezení se samozřejmě odráží ve snížené schopnosti správce vybírat užívací poplatky a v konečném důsledku se uživatelům jejich opomenutí značně prodraží. HmO nahradily efektivní ale časově velice náročné dohledávání ještě náročnějším vylepováním výzev na hřbová zařízení. Ukazuje se však, že díky různým vtipálkům (snímání výzev, přelepování na jiné hroby) jde o postup s nízkou účinností. Vylepování výzev se provádí především za účelem zlepšení vzhledu hřbitovů vyjasněním uživatelských vztahů k jednotlivým pietním místům. HmO se tímto způsobem snaží přetvořit evidenci našich předků v aktuální evidenci žijících nájemců a umožnit tak jednak rozpouštění rostoucích nákladů na co největší počet pietních míst a také prakticky vyloučit možnost zrušení pietního místa bez vědomí nájemce nebo jeho blízkých. K 31. 12. 2001 bylo z 18 311 obsazených míst 3 296 s neproplacenými poplatky, což je nejnižší hodnota v novodobé historii.

Zpřístupněním evidence obyvatelstva Magistrátu města Olomouce v listopadu 1998 získaly HmO mocný nástroj k výraznému zkrácení doby mezi oslovením uživatele a platbou užívacích poplatků. Přijetí zákona na ochranu osobních údajů s účinností od 01. 07. 2000 však získávání osobních údajů povinných osob znemožnilo. Do účinnosti zákona se však HmO podařilo zaktualizovat osobní údaje všech uživatelů pietních míst bydlících v Olomouci podle údajů evidence obyvatelstva k listopadu 1999. Ukazuje se však, že je v zájmu uživatelů míst i v zájmu majitele a správce, aby byla nalezena cesta k získání adresy uživatele místa nebo jeho blízkých osob. Časově náročné vyhledávání aktuálních adres nebo potomků původního plátce a připomínání platby uživatelům je však pro náš malý tým velmi zatěžující. Takto nadbytečně spotřebovaný čas bychom raději využili pro práci na projektech přinášejících zlepšený vzhled hřbitovů. Uvítal bych, kdyby se rychleji rozrůstaly řady uživatelů, kteří přicházejí před koncem užívacího práva toto prodloužit nebo předali jiné pokyny k budoucnosti pietního místa. V roce 2001 jsme přijali 3 227 plateb a prodloužili 2 795 smluv o užívání místa, ale také vystavili 2 123 upomínek různých forem (dopis – 1 506, doporučený dopis - 398, úřední deska radnice - 219) a na pietní místa vylepili stovky výzev jejich uživatelům. Věřím, že se díky Vašemu pochopení a spolupráci zásadně změní neradostná skutečnost, kdy na jedno zaplacené užívání připadá 0,76 upomínek (v roce 2000 0,80).

Odvoz odpadů ukládaných do kontejnerů je smluvně zajištěn u Technických služeb a.s. Problémem je zneužívání kontejnerů občany pro ukládání nejrůznějšího odpadu, zejména na hřbitovech ve Slavoníně, Nových Sadech, Holici, Hodolanech, Svatém Kopečku .

Dlouhodobě budovaná kvalitní technická základna umožnila pracovníkům hřbitovní údržby systematičtější celoroční údržbu hřbitovních ploch.

Děkuji uživatelům i návštěvníkům, kteří naši snahu a změny zaregistrovali. Vaše slova nás těší a věřím, že i při ohlednutí za letošním rokem zaznamenáte další zlepšení.

Zákon 256/2001 Sb., o pohřbnictví

Po dlouhých letech platnosti problematiku pohřbnictví spíše neřešící vyhlášky 19/1988 Sb. byl v letošním roce přijat zákon 256/2001 Sb. o pohřbnictví, účinný od 01. 01. 2002. Některá jeho ustanovení počítají s přechodnými obdobími v délce až dva roky. Co lze od zákona očekávat? Především se mění dosavadní užívání místa na písemně uzavřenou nájemní smlouvu mezi nájemcem a provozovatelem pohřebiště s oboustranně jasnými vymahatelnými právy a povinnostmi. Výraznou změnou je zákonná povinnost nájemce oznámit správci pohřebiště každé uložení zpopelněných ostatků v urnách, povinnost přiměřené údržby místa.

Zákon také pamatuje na zvýšenou ochranu uložených uren a hřobového zařízení. Zákon stanovuje jasný postup pro ukončení nájmu hřobového místa a umožní, aby mnohdy zpustlá a negativně vzhled hřbitovů ovlivňující místa, byla postupně likvidována a převáděna na zatravněné plochy.

Neředín

Stav oplocení hřbitova v Neředíně je častým důvodem Vaší oprávněné nespokojenosti. V roce 1998 byl zahájen soudní spor s dodavatelem oplocení severovýchodní části hřbitova pro, podle odborného posudku, nekvalitně provedené dílo. Dle doporučení právníků je třeba vyvarovat se zásahům do díla, které by nepochybně byly využity žalovanou firmou, a vyčkat rozhodnutí soudu.

HmO disponují technickým řešením pro zchátralou a pro ukládání zpopelněných ostatků nedůstojnou dožitou kolumbární stěnu tvořící západní hranici hřbitova. Řešení počítá s využitím současných standardních nápisových desek. Realizace je nad finanční možnosti HmO a do investičních akcí města Olomouce pro rok 2001 nebyla vybrána.

Průběžně po souhlasu MmOl odboru životního prostředí odstraňujeme dřeviny ohrožující bezpečnost návštěvníků a majetek uživatelů pietních míst. Konstatuji však, že kompetentní pracovníci odboru životního prostředí některé žádosti o skácení dřevin viditelně poškozujících hřobová zařízení posuzují v neprospěch platících nájemců a upřednostňují celkový vzhled lokality po případném odstranění dřevin. V závislosti na problematice vybraná výsadbová místa nerespektující v čase se rozšiřující nároky na životní prostor dřevin se zamítává rozhodnutí jeví jako velmi nešťastná a jsou zdrojem zbytečných rozporů mezi nájemci a majitelem pozemku.

Ke zlepšení vzhledu hřbitova jistě přispěje v letošním roce vypracovaný projekt obnovy německých vojenských hrobů, který navázal na RmO schválené řešení prostoru. Obnovu plně financuje spolu s následnou údržbou německá strana.

Je provedena inventarizace části inženýrských sítí s důrazem na zmapování, vyhodnocení stavu a rozhodnutí o dalším postupu u století staré hřbitovní kanalizace. Výsledky ukazují, že je nutné hřbitovní kanalizaci vyměnit. Provozuschopná podpovrchová zařízení s perspektivní životností jsou nezbytným předpokladem pro možnost úprav povrchových cest.

Nová Ulice

Běžná celoroční údržba.

Nedvězí

Běžná celoroční údržba.

Slavonín

Běžná celoroční údržba. Uspokojili jsme mnohaletá přání občanů místní části a podstatně vylepšili vstupní prostor hřbitova s náklady 98 tis. Kč.

Nové Sady

Běžná celoroční údržba. HmO považují za nezbytné opravit oplocení hřbitova ve směru k odkalovacím nádržím ČOV.

Holice

Běžná celoroční údržba. Práce na rozšíření stávajícího hřbitova o urnový háj se souběžným cílem likvidovat zneužívanou skládku hřbitovního odpadu nepokračovaly pro nedostatek finančních prostředků. KMČ Holice nadále požaduje vydláždění páteřních komunikací.

Hodolany

Běžná celoroční údržba. HmO považují za nezbytné obnovit rozpadlé části oplocení.

Chválkovice

Běžná celoroční údržba. HmO chtějí volně ukládaný hřbitovní a bohužel i nehřbitovní odpad za hřbitovní zdi nahradit zpevněnou plochou pod kontejner na odpad, nabídnout městu Olomouci převzetí správy nad pozemky vlevo a za hřbitovní zdi při pohledu na vstupní bránu a založit zde stromořadí. Záměrem HmO je i oprava oplocení.

Svatý Kopeček

Běžná celoroční údržba. Odstranění dožitých zdraví a majetek ohrožujících topolů a jejich náhrada novou výsadbou dle zpracovávaného projektu obnovy zeleně.

Černovír – občanský

Běžná celoroční údržba.

Černovír – vojenský

V důsledku nezískání dotace z fondu péče o válečné hroby při Ministerstvu obrany ČR se nepodařila realizace ani jednoho stavebního objektu dle projektu z roku 2000. Velmi hodnotná i když veřejnosti méně známá olomoucká lokalita tak kromě běžné údržby zaznamenala pouze dokončení výsadby stromů z prostředků HmO v částce 155 tis. Kč.

Chomoutov

Běžná celoroční údržba. HmO nahradily dožitou střechu skladu náradí správce hřbitova s náklady 21 tis. Kč a vyměnily rozpadlé pletivové oplocení včetně zkorodovaných sloupků v ceně 26 tis. Kč.

Výzva

Vážení spoluobčané, vyzývám Vás k účinné spolupráci při ochraně hrobového příslušenství, vybavení hřbitovů a vysazované zeleně. Je smutné, že i místa posledního odpočinku jsou dnes v zájmu nenechavých spoluobčanů. Buďme vnímaví na dění kolem nás a každý podnikněme našim schopnostem a okamžitým možnostem odpovídající kroky. Hřbitovy ani při nejlepší snaze neuhlídají jen příslušníci městské policie.

Poděkování

HmO děkují za spolupráci, pozornost a podporu primátorovi města Olomouce a jeho náměstkům, členům RmO, odboru koncepce a rozvoje, ekonomickému, investičnímu odboru, jakož i odboru životního prostředí. Děkujeme příslušníkům Městské policie Olomouc za snahu minimalizovat drobné krádeže a zvýšit pocit bezpečnosti návštěvníků hřbitova.